

LEGENDĂ ȘI ADEVĂR LA BODEȘTI VÂLCII. BISERICA DE LA SCHIT

Constantin Mănescu*

Cuvinte cheie: Vâlcea, județ, sat, Bodești, haiduci, biserică, schit, legendă, istorie

Key words: Vâlcea, county, village, Bodești, outlaws, church, hermitage, legend, history

Abstract:

In the county Vâlcea, there are places of legend, where history is uncertain. Near the village of Bârzești, further up the Otăsău valley, close to the mountain Buila Vânturarița's peak Piatra, beyond the landscape, events happened that are shrouded in mystery. Here, sons of Vrâncioaia founded villages, one of them being Bodești, from the name of the founder Bodea.

In this village lived free men, among them lived outlaws who fought the Turkish, entering the land of legend. Nicolae Grozea was a native, becoming an icon for his good deeds. In this geographical and historical context, in the XVIII-th century, a hermitage was raised here, having the patron The Holy Trinity. Documents of its date of built and history exist, but they are incomplete, facts being known through oral passing on. The church' architecture suggests that it served as a tower of defense. It's painting is rustic. Near the church were built a hospital and a school.

The hermitage has received a lot of donations throughout the years, has had restorations, but today is deserted. The church of Bodești has been taken into the Bodești II parish. Stories of the bell that beats since 1732 still circulate, of how it was hidden beneath the bed of the river Otăsău.

Călătorul aflat în trecere de la Râmnicu Vâlcii spre Hurezi sau spre județul vecin Gorj, va fi încântat la fiecare pas și în fiecare anotimp de frumusețea locurilor prin care trece și a priveliștilor care-l cheamă spre depărtări. Și dacă ajunge la Bârzești, el se va lăsa chemat și convins să urce pe valea Otăsăului, râu năvalnic și nestăpânit, asemenea locuitorilor care și-au găsit aici sălaș și loc prielnic pentru cele necesare traiului, încă din cele mai vechi timpuri. Acesta îl va însoți pe călător, până la izvoarele lui, aflate la poalele masivului Buila-Vânturarița, mai precis la baza vârfului Piatra (1532 m), prin locuri care aproape la fiecare pas doresc să-ți spună ceva. Pentru că, dincolo de peisajele care încântă privirea, locurile acestea ascund multă istorie împletită cu legenda. Ele adăpostesc comori luate de haiduci de la cei bogați, dar și comori spirituale, care sunt mănăstirile, schiturile sau bisericuțele de sat ridicate

* Preot, drd., Parohia Hurezi, Vâlcea
<http://www.cimec.ro> / <http://www.muzeuvaslui.ro>

departe de lumea dezlănțuită a marilor orașe, a intrigilor și a trădărilor țesute la curțile boierești.

Și astfel, încetul cu încetul, cu ajutorul toponimelor sau al bisericuțelor și schiturilor cu atestare documentară de sute de ani, descoperim oameni și fapte, de care ne simțim legați într-un fel sau altul, prin originea noastră, prin strămoșii noștri intrați în legendă. Descoperim, de pildă, o legendă care ni-i aduce în minte pe feciorii Vrâncioaiei. În ea, în legendă, „*ființa Bărbăteștilor, Dobricenilor și Costeștilor, sate aflate hotar în hotar, se trage din numele fraților Bărbat, Dobre și Costea, așezați aici, pe bogate pământuri de sub streășina muntelui, cu bunul gând să ridice vetre noi pentru culegătorii holdelor*”¹

Acestora li s-a adăugat Bodea, care s-a așezat mai jos, pe valea Otăsăului, întemeind satul Bodești, atestat documentar la 23 iunie 1536, într-un hrisov emis de Radu Paisie, domn al Țării Românești²

Tot legenda spune că la 24 august 1688, un general austriac, generalul Heissler, a venit cu oaste din Banat, prin Oltenia, îndreptându-se spre Câmpulung Muscel. Populația din ținutul Vâlcii s-a retras spre munte, la poalele vârfului Albu (1809 m altitudine), la o depărtare de aproximativ 12 km de Bârzești. Printre fugari era și o femeie din Pietrari, Paraschiva Modoran, pe care „au pătruns-o” acolo durerile facerii. Ea a născut un băiat, care a primit numele de Constantin. Acesta, rămânând orfan de părinții amândoi, se va călugări la Mănăstirea Bistrița și va ajunge la 29 iunie 1735, episcopul Climent al Râmnicului³. În 1740 el zidește în munți schitul Pătrunsa chiar pe locul unde-l născuse mama sa, pe care-l înzestrează cu chilii și moșii. Caracterizat de Meletie Răuțu, fost protoiereu al județului Vâlcea, drept „cel mai legendar episcop din câți a avut Eparhia Râmnicului după vremi”⁴, Climent va lăsa peste veacuri mărturie ale trecerii sale prin timp. Împreună cu frații săi, Simion Vătășelul și Mihai preotul – călugărit ca Macarie ieromonah – va face în 1742 schitul din localitatea sa de baștină Pietrari⁵, iar de Bodești își va lega numele prin ctitorirea bisericii din cătunul Drăgănești, la anul 1739, împreună cu nepoții săi, arhimandritul Antonie, egumenul Bistriței, Ilarion, proegumen tot aici, popii Mihu, Nicolae și Grigore⁶

Locuitorii satului Bodești, fiind oameni liberi (moșneni), s-au ocupat întotdeauna cu treburile gospodărești, cu creșterea vitelor și cultivarea pământului, pentru a avea din plin cele necesare traiului. Dar unii dintre ei au intrat în legendă, în momentul în care invaziile turcești sau birurile din epoca fanariotă îi determinau să ia calea codrului și să-și facă dreptate singuri. După cum se știe, haiducia a reprezentat în istoria poporului român o formă de protest social, sprijinită de mase de oameni,

¹ Nicolae Docsănescu, *Valea Voevozilor*, Editura Albatros, București, 1981, p. 87.

² *Documenta Romaniae Historica. B. ara Românească*, volumul IV (1536-1550), volum întocmit de Damaschin Mioc, Editura Academiei Române, București, 1981, documentul 18, p. 22-24.

³ Pr. Nicolae Șerbănescu, „*Episcopii Râmnicului*”, în „Mitropolia Olteniei”, XVI (1964), Nr. 3-4, p. 193.

⁴ Meletie Răuțu, *Monografia ecleziastică a județului Vâlcea*, Râmnicu Vâlcea, 1908, p. 103.

⁵ Răzvan Theodorescu, *Episcopi și ctitori în Vâlcea secolului al XVIII-lea*, Editura Patrimoniu, Râmnicu Vâlcea, 2009, p. 14.

⁶ Pr. Constantin Mănescu – Hurezi, *Episcopul Climent, ctitor al bisericii Drăgănești din satul Bodești, județul Vâlcea*, în „Lumina Lumii”, publicație a Fundației Culturale „Sf. Antim Ivireanul”, Anul XV-XVI, Rm. Vâlcea, 2007, Nr. 15-16, p. 91-102.
<http://www.cimec.ro> / <http://www.muzeuvaslui.ro>

haiducii devenind exponenți și apărători ai celor asupriți, exploatați și nedreptățiți. Meleagurile Bodeștilor au fost, în secolul al XVIII-lea și chiar la începutul secolului al XIX-lea, locuri de refugiu și de adăpost pentru haiduci, cum rezultă din multe toponimice locale. Printre haiducii vestiți se numără și Nicolae Grozea, originar din satul Bodești, care s-a alăturat pandurilor lui Tudor Vladimirescu la 1821⁷. Mai ales după această dată, el va desfășura o viață haiducească intensă care a impresionat pe contemporani prin faptele sale, intrând în legendă și inspirând creații literare. Potrivit cercetărilor profesorului Vasile Georgescu, primul care a scris despre haiducul Grozea a fost Vasile Alecsandri, care i-a inspirat poezia „Groaza”, iar Mihail Kogălniceanu a publicat această baladă în „Calendarul pentru poporul român” la Iași, în 1844, ulterior ea fiind tradusă în mai multe limbi. De asemenea, Panait Istrati a așezat pe Grozea printre figurile centrale ale povestirii sale „Haiducii”, publicată în 1925 la Paris în limba franceză și tradusă în românește în trei ediții (1930, 1943 și 1967). Urmărind să dea o imagine haiduciei în general, Panait Istrati îl situează pe Grozea laolaltă cu Iancu Jianu, Ștefan Bujor și alți haiduci care au trăit înainte⁸.

În acest cadru geografic și istoric al Bodeștilor apare la începutul secolului al XVIII-lea o biserică, așezată în centrul satului pe o ridicătură de teren de unde poți vedea Valea Otăsăului. Începuturile acestei biserici sunt învăluite de mister și de legendă, datorită lipsei de documente referitoare la trecutul ei. Este vorba despre biserica cu hramul Sfânta Treime, construită în 1732, astăzi fiind cunoscută sub denumirea de Biserica de la Schit sau Schitul Bodești, pentru faptul că la început a servit ca schit pentru călugări.

Din păcate, la ora actuală nu mai există în sfânta biserică nici pisania de la începuturile ei, care să certifice această datare. Se pare că pisania a fost distrusă odată cu spălarea picturii și reparațiile capitale din 1925, dar textul ei a fost reconstituit pe baza unor transcrieri ulterioare zidirii bisericii. Astfel, „Dicționarul geografic al județului Vâlcea” din 1893⁹, „Marele dicționar geografic al României” din 1898¹⁰, precum și alte surse documentare ne amintesc că: *„Această Sfântă și Dumnezeiască biserică cu hramul Sfânta Treime este zidită din temelie și cu zugrăveală împodobită și alte multe, cu cheltuiala cuviosului eromonah kir. Partenie, Egumenul Sfintei Monastiri Strehaia, Pareonoh de onor. Monastire Fedeleșoiul, în care și Egumen a fost. Și s-au sfințit de iubitorul de Dumnezeu kir. Inochentie, Episcopul Râmnicului, și case împrejur zidite și date zestre și slobode să fie și nesupuse la nici un om din neamul meu sau din neamul Popii lui Ioan, care a fost ispravnic. Iar cei ce urnând, oricine și oricuce or supune-o, toți aceia să fie afurișiți de 318 Sfinți Părinți și să fie*

⁷ Maria Bobocă-Mecu, *Bărbățești, cuibul șoimilor*, Editura Curtea Veche, București, 2001, p. 15.

⁸ Prof. Vasile Georgescu, *Comuna Bărbățești – Vâlcea. Studiu monografic*, Bodești, 1998, p. 48.

⁹ C.A. Alessandrescu, *Dicționar geografic al județului Vâlcea*, Tip. și fonderia de litere Thoma Basilescu, București, 1893, p. 44.

¹⁰ George Ioan Lahovari, C.I. Brătianu, Grigore G. Tocilescu, *Marele dicționar geografic al României*, volumul I, București, 1898, p. 489.

la un loc cu Iuda vânzătorul, cei ce o vor închina și nu vor ține legătura. Zugrav fiind Popa Ștefan, și s-au săvârșit la anul de la Adam 7240, iar de la Hristos 1732¹¹

Fiind menționat doar anul 1732, datarea bisericii se poate face între 1 septembrie 1731 și 31 august 1732, bine știind că anul bisericesc are aceste date ca limite. Pe de altă parte, „Catagrafia Nr. 28, anul 1830, Martie”, descoperită de Pr. I. Popescu-Cilieni în vechea arhivă a Sfintei Episcopii de la Râmnicu Vâlcea, „satul Bodești, mahalaua Schitu” figura ca moșie moștenească, „cu o biserică de zid cu hramul Sfânta Troiță, făcută de popa Pătru, popa Gligore brat și popa Ion, în anul 1732 Octomvrie 14”¹²

La aceste surse documentare se mai adaugă încă două, care ne completează anumite informații cu privire la biserica de la Schit. Prima sursă este „Chestionarul arheologic” alcătuit la data de 19 mai 1871 de Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice, cerut de Al. Odobescu și Geanoglu-Lesvioldax, cu „Mitropoliții Ungrovlahiei”, 1840, cu scopul inventarierii așezămintelor vechi din cuprinsul comunei Bodești. În acest chestionar se menționează că „Biserica cea veche supranumită Schitu a fost locuința de monahi pe la anul 1589 după Hristos și acum permutată și situată într-o poziție foarte frumoasă, și de unde se cunosc și se văd ruinele zidurilor sub terenu în nălțime de 3 metri, longitudinea apartamentelor de la Est la Vest 50 metri, zidăria făcută de piatră necioplită, var și sygă” În același chestionar se menționa că schitul Bodești este „biserică pendinte de Monasteriu Bistrița”

Al doilea document este consemnat de Nicolae Iorga în „Hârtii din arhiva mănăstirii Hurezului”, în care se arată despre schitul Bodești-Vâlcea, „unde să prăznuiește hramul prea sfintei și nedespărțitei șă de viață făcătoarei Troițe”, a fost ridicat de vel Stolnicul Constantin Obedeau, „împreună cu alți boeri...”, „pe vremea ce era acea parte de țară supt stăpânirea Nemților”, înzestrând-o cu moșia Foleștii de Sus cumpărată de la Radu Bujoreanu, dând-o „schitului pentru pomană, ca să fie de chiverniseală părinților ce vor locui acolo”¹³

La prima vedere, se pune o firească întrebare: de ce venea egumenul Partenie tocmai de la Strehaia să ridice un schit la Bodești. Un posibil răspuns ar fi acesta: monahi ai mănăstirii Strehaia se retrăgeau în ținuturile îndepărtate, de la poalele munților, în căutarea unui loc liniștit pentru rugăciune. La Bodești existând deja un schit al Mănăstirii Bistrița, probabil ruinat, egumenul Partenie a ridicat actuala biserică. Dar și de această dată intervin legendele, pe care le-am cules de la bătrânii satului și de la cântărețul bisericii de la Schit, Tomică Georgescu, care spun că atunci când năvăleau la câmp turcii sau tătarii, odoarele (obiectele de aur, argint, sfintele vase) sau icoanele Mănăstirii Strehaia erau aduse de călugări la poalele muntelui Buila

¹¹ Cf. Constantin Bălan. *Inscripții medievale din epoca modernă a României. Județul istoric Vâlcea (sec. XIV – 1848)*, Editura Academiei Române, București, 2005, p. 249.

¹² Preotul I. Popescu-Cilieni, *Biserici, târguri și sate din județul Vâlcea*, Editura Ramuri, Craiova, 1941, p. 34.

¹³ Nicolae Iorga. *Hârtii din arhiva mănăstirii Hurezului*, București, 1907, p. 192-193. 273, 303-304. Cf. Dr. C.S. Nicolăescu-Plopșor, *Schitul Bodești-Vâlcea*, în revista „Oltenia” (Documente, cercetări, culegeri), Cartea I, Nr. 1-1, Craiova, 1940, p. 176.
<http://www.cimec.ro/> <http://www.muzeuvaslui.ro>

spre a fi păstrate. În timpul acestor acțiuni de retragere, călugări sub conducerea lui Partenie vor fi ridicat această biserică, concepută ca loc de rugăciune, dar și ca fortăreață. În sprijinul acestei afirmații vine chiar modul în care este zidită biserica. În arhitectura, în planul și realizarea bisericii sunt încă enigme nedezlegate. Cum intri în pronaos, în stânga, ca și la alte biserici construite în această perioadă, o ușiță se deschide spre o scară realizată din trepte mici în zidul de pe latura de nord, gros de aproximativ 1,20 m. Scara, largă de 50 cm, era concepută la prima vedere pentru a duce la clopotniță. Dar urcând pe ea, se pot observa în zid, spre exterior, două creneluri, înguste la exterior și largi spre interior, ceea ce presupune că aveau rol de apărare, fie ca puncte de observație, fie pentru a se trage cu arme. După ce traversa tot podul bisericii, scara făcea legătura cu alta care cobora pe partea de sud, tot prin zidul bisericii și ducea în beciurile subterane aflate chiar sub biserică, unde se crede că erau ascunse comorile. În cazul pericolului iscat de năvălitori, urcarea se făcea pe partea de nord și coborârea pe partea de sud, de unde plecau tuneluri subterane de refugiu. Ca o confirmare a celor relatate, stă faptul că, în 1997, când s-a făcut consolidarea bisericii, o grindă de beton armat executată deasupra catapetesmei a căzut exact deasupra intrării pe gura de acces a treptelor, vizibile chiar, care coborau prin zidul bisericii în partea de sud.

Punctul de refugiu trecea pe sub mormintele și pe sub chiliile călugărilor, aflate pe partea de sud a bisericii, unde, așa cum menționează pisană de la 1732, fiecare avea câte o curte mică, precum și câte un loc de veci, pe partea de nord. În sprijinul acestor afirmații, stau mărturiile oamenilor bătrâni din sat, care spun că la începutul secolului trecut, într-o fântână săpată cam la o sută metri la sud de biserică, a apărut o coadă de pâr de călugăr, dovadă că acea fântână a dat în tunelurile subterane care treceau și pe sub mormintele călugărilor. Pe de altă parte, în partea de sud există cruci vechi, executate din piatră de râpă (nisipoasă), în care se putea sculpta ușor. Tunelurile există pe sub biserică și împrejurul ei, deoarece la ora actuală, când s-a săpat pentru un mormânt, s-a găsit o boltă subterană care părea a fi etanșă, dar nimeni n-a avut curajul să o exploreze. S-au găsit însă, întâmplător, lângă cadavre dezgropate, cruciulițe sau obiecte care au aparținut călugărilor, care confirmă existența cimitirului lor acolo.

Tot în podul bisericii se pot observa cele două bolți zidite, care constituie bolta naosului și a pronaosului, ceea ce arată că turlile inițiale ale bisericii au fost din lemn. La ora actuală, există o singură turlă, din lemn., deasupra pridvorului adăugat în 1925-1926, cu rol inițial de clopotniță.

Aceasta este legenda, care poate avea un sâmbure de adevăr. Datele sigure, care țin de adevărul istoric, ne sunt oferite de pictura bisericii, care are valoare de document peste veacuri. Înainte de a pătrunde în pronaos prin ușile originale ale bisericii, pătrundem într-un pridvor, adăugat ulterior bisericii, cu rol de protecție a fațadei de vest, dar care se deosebește prin structură și arhitectură de restul bisericii. În anul 1925, când biserica era în pericol de a se prăbuși, s-a executat acest pridvor și s-a închis cu zidărie, pedeei exteriori au fost consolidați cu două centuri din oțel distanțate la un metru în zona mediană și s-au montat tiranți de oțel la arcele interioare.

Pictura în pridvor a fost făcută după anul 1985 de către pictorul Pop Nicolae din Negrești-Oaș, neautorizat pentru astfel de lucrări, pictura lui fiind de foarte slabă

calitate, atât din punct de vedere tehnic, cât și artistic, mai ales în comparație cu pictura veche ce se apreciază ca o mare valoare prin calitatea și vechimea ei.

Aici te întâmpină, pe peretele de sud-vest chipul lui Nicolae Preda Buzoi, care „au dat pentru reparația acestei sfinte biserici 25000 lei – 1926”, iar pe peretele de nord-vest este „Ana, soția lui nicolae Preda” De asemenea, sunt zugrăvite chipuri de preoți care au slujit aici după 1925-1926, precum și scene legate de facerea lumii: Zidirea lui Adam, facerea Evei, greșala lui Adam, Izgonirea lui Adam, Eva torcând, Adam tăind lemne, Căderea lui Lucifer. În dreapta ușii de la intrare, pe peretele de nord-vest, imaginea raiului, cu chemarea lui Iisus: „Veniți, blagosloviții Părintelui Meu, de moșteniți împărăția cerurilor, care este gătită vouă mai înainte de întemeierea lumii” Pe fațada de sud-vest se află iadul, cu alungarea de la fața lui Dumnezeu a păcătoșilor: „Duceți-vă de la Mine, blestemaților, în focul cel veșnic, care este gătit diavolului și slugilor lui”. În iad se află proorocul Moise, care arată cu degetul spre rai, „Ovrei!”, „țar Cyrus, țar Avgust, țar Nabucodonosor și țar Alexandru”, toți cu sabia în mână, iar mai jos îngerul lui Dumnezeu ține cu un deget cumpăna dreptății, care are sub ea un bărbat dezbrăcat. Pe un taler al balanței se află hainele lui, adică faptele bune, care, evident, cântăresc ușor, iar pe celălalt păcatele, taler de care trage în jos diavolul. Desigur, este prezentă gura balaurului, care înghite în văpaia de foc toate categoriile de păcătoși.

Odată cu intrarea în sfântul lăcaș, adică în pronaos, coborâm în istorie. Pe peretele de vest, unde sunt reprezentați de obicei pictorii, ne întâmpină chipul lui „Partenie eromonah ctitor” și „Popa Grigorie sin ego” (fiul lui), de o parte a ușilor, iar de cealaltă: „Popa Ioan, acesta au fost ispravnic¹⁴ din început”, și „Popa Grigorie, sin ego, până în sfârșit”. Deasupra ușilor se află pisania deteriorată.

Pe peretele de nord, deasupra ușii de acces spre scara de la clopotniță, avem chipul Sfântului Sisoe, care privește scheletul unui mort și se întreabă: „*Miru-mă și mă minunez cine oi fi: împărat ești, au domn ești, au roabă, au rob, au slobod ești? Că nu te cunosc cine ai fost. O, minune mare, împărate al zilei acesteia, unde-ți iaste împărăția și puterea, unde-ți iaste vitejia de care să tem toți craii și împărații de la toate marginile pământului?*” Mesajul scenei este clar: după moarte, în fața căreia suntem egali toți, dispar măreția și bogățiile și rămân doar faptele bune și amintirea plăcută în conștiința posterității.

Pe peretele de nord al pronaosului facem cunoștință în continuare cu „Jupan Constantin Obedianu”, „Jupanița Stanca ego” (a lui), în dreptul ei fiind reprezentat un copil al cărui nume nu se mai păstrează, precum și cu chipul domnitorului „Io Constandinu Voevod Brâncoveanu” Este vorba despre marea familie de boieri „Obedeau” din Craiova, a cărei origine pare a fi italiană. Octav George-Lecca ne spune că „în cartea de aur a cavalerilor de Malta, se găsesc înscrisi cavalerii Obedino, cruciați, prin secolul al XIII-lea”¹⁵ Între toți, se remarcă „vel paharnic Constantin Obedeau”, ajuns chiar consilier imperial al lui Carol al VI-lea al Austriei, în timpul ocupației austriece în Oltenia (1716-1739). Căsătorit cu Stanca Brăiloiu, el va lăsa în

¹⁴ Ispravnic = administrator, epitrop.

¹⁵ Octav-George Lecca, *Familiiile Boieresti Române. Istorie și genealogie*, București, 1899, p. 366.

urmă, în secolul al XVIII-lea, fapte demne de laudă, care vorbesc despre el peste veacuri. În 1732 îl întâlnim ctitor la schitul Bodești, în 1733 zidește Mănăstirea Stănești din Gorj, unde se vede zugrăvit el, cu soția și copiii, împreună cu unchiul lor Constantin Brâncoveanu¹⁶, iar în 1748 ridică în Craiova, lângă casa sa, o biserică ce se va numi „Obedeauu”, pe care o înzestreață cu multe averi. Această biserică va întreține pe lângă ea și un spital pentru bolnavi. Tot aici, după voința testamentară a ctitorului, la 1774, luminatul domn Alexandru Ipsilanti va deschide „Școala Obedeauu”, prima școală românească din Oltenia, „cu un dascăl grecesc și unul slovenesc”¹⁷. Ioniță Obedeauu, fiul și moștenitorul ctitorului, va închina biserica Obedeauu ca metoh al Sfintei Episcopii de la Râmnic, în august 1759, întărind acest act de închinare la 12 septembrie 1767, în timpul episcopului Grigorie Socoteanu¹⁸.

Tabloul general al ctitorilor este completat prin peretele de sud al pronaosului, unde sunt pictați „Gheorghe vodă Cantacuzino” (1673-1678), „Inochentie, episcopul Râmnicului” și „Io Șarban Cantacuzino voevod” (1678-1688). Inochentie a fost întâi egumen la Brâncoveni. Se călugărise la Tismana în 1702 și fusese apoi egumen la Mănăstirea Motru¹⁹. În septembrie 1727 s-a ținut acea tradițională adunare a clericilor și boierilor olteni pentru alegerea unui nou episcop și majoritatea voturilor s-a oprit asupra a trei candidați: Inochentie, egumenul de la Brâncoveni, Dositei, eclesiarhul Episcopiei, și Nicodim, egumenul de la Tismana. Tige, administratorul Oteniei de sub stăpânirea austriacă, a raportat aceasta Consiliului aulic de război, recomandând ca episcop pe egumenul Inochentie de la Brâncoveni²⁰. Caracterizat de Nicolae Iorga (în „Istoria Literaturii Române”, p. 435), ca un „prelat harnic și cult”, Inochentie a fost episcop al Râmnicului din septembrie 1727 până la 1 februarie 1735.

De pe bolta pronaosului ne ocrotește Maica Domnului, așa după cum pe bolta naosului se află Fiul ei în calitate de Pantocrator, adică de Atotputernic. În naos întâlnim o icoană pe lemn, care reprezintă „Sfânta Treime la Stejarul Mamvri”, scenă cunoscută în iconografie cu numele de „Teofanie”, sau arătarea lui Dumnezeu sub chipul a trei tineri, patriarhului Avraam și soției lui, Sara. Pe spatele icoanei se poate citi următoarea inscripție: „*Această sfântă icoană s-au făcut cu toată cheltuiala și osârdia Dumnealor Costandin Sin Nicolae Covrea împreună cu soția dumnealui Rada, în zilele înălțatului nostru împărat Nicolae Pavlovici, și s-au dat la sfânta biserică. Întru a dumnealor vecinică pomenire. la anu 1835, aprilie 25, de Ilie Zugravu ot Perî*”. O altă icoană, reprezentând pe Sfântul Ioan Botezătorul, lângă catapeteasmă, în partea stângă, este datată la 1780 și semnată de „popa Ion Zugraf”²¹.

¹⁶ *Ibidem*, p. 368.

¹⁷ Athanasie Mironescu, *Sfânta Episcopie a Eparhiei Râmnicului Noul Severin în trecut și acum*, Tipografia „Gutenberg”, București, 1906, p. 411.

¹⁸ Prof. T.G. Bulat, *Metocuri mănăstirești în Craiova și importanța lor bisericească și socială*, în volumul „Din istoria Arhiepiscopiei Craiovei și a Municipiului Craiova”, Editura Mitropoliei Olteniei, Craiova, 1975, p. 49.

¹⁹ Pr. Nicolae Șerbănescu, *Episcopii Râmnicului*, în „Mitropolia Olteniei”. XVI (1964), Nr. 3-4, p. 192.

²⁰ Nicolae Dobrescu, *Istoria Bisericii Române din Oltenia în timpul ocupațiunii austriace (1716-1739)*, Editura Academiei Române, București, 1906, p. 70.

²¹ Constantin Bălan, *op.cit.*, p. 251.

Programul iconografic este completat în naos cu scena Adormirii Maicii Domnului, numită Uspenia, cu Sfinții Împărați Constantin și Elena, Sfântul Eustatie, Sfânta Theopisti, Sfinții Doctori fără de arginți Cosma și Damian.

Sfântul Altar, partea cea mai sfântă a bisericii, unde se aduce jertfa cea fără de sânge la fiecare Sfântă Liturghie, are reprezentări în pictură pe Sfântul Arhidiacon Ștefan, Sfântul Evanghelist Matei, Sfântul Evplu Arhidiaconul, Sfântul Roman Arhidiaconul. O scenă din istoria Vechiului Testament ni-l aduce în imagine pe patriarhul Avraam biruitor în luptă, apoi sacrificându-l pe Isaac. Și aici Maica Domnului îl ocrotește pe preot prin chipul ei de pe bolta altarului, iar la Proscomidiar avem scena cu Iona în pântecele chitului, simbolizând, desigur, moartea, îngroparea și învierea Mântuitorului.

De-a lungul timpului, „schitul oltean Bodești” s-a bucurat de anumite danii și privilegii din partea oamenilor înstăriți, mai ales a boierilor. Astfel, la 1748-1749, jupâneasa Maria Brățeșanca, înzestrează schitul cu „parte de moșie și răzoare de vie în Sutești-Vâlcea”²² Un zapis de la 26 aprilie 1793 arată că schitul avea trei locuri de prăvălii în Craiova, de la Cârstea Curărariul, primind o sumă anuală de bani pentru închirierea lor²³

Schitul mai apare menționat pe la mijlocul secolului al XVIII-lea într-o „Istorie a Țării Românești” alcătuită de marele ban Mihai Cantacuzino în 1823 și editată de frații Tunusli, unde schitul este menționat între „metoașe”, cu numele de „Bonțescii”²⁴

În 1863, odată cu secularizarea averilor mănăstirești, schitul a fost părăsit, iar cu timpul chiliile călugărilor, neîntreținute, s-au degradat, prăbușindu-se. Din fericire, biserica a fost luată de parohia Bodești II, scăpând pericolului de a se ruina.

Dumnezeu a rânduit ca din satul Bodești să se ridice oameni cu credință în Dumnezeu și cu suflet iubitor de lăcașul sfânt. Unul dintre aceștia, inginerul constructor Mitroi Constantin, ajuns patron al firmei „S.C. Vâlceana S.A.” din Galați, a continuat și materializat intențiile tatălui său de a restaura acest frumos monument istoric, exprimate în 1986. Abia în 1996 el întocmește expertiza tehnică privind starea de avariere a bisericii de la Schit, care era destul de avansată. Astfel, din 1996 și până la ora actuală, biserica a fost consolidată, i s-au refăcut învelitoarea, tencuielile exterioare, tâmplăria din lemn. În prezent s-au încheiat lucrările de restaurare a picturii interioare, biserica fiind resfințită la data de 3 octombrie 2010, de P.S. Emilian Lovișteanu, arhiereu vicar al Arhiepiscopiei Râmnicului, paroh fiind preotul Manu Gheorghe-Septimiu.

Din păcate, nu a mai putut fi salvată pictura exterioară, din cauza gradului avansat de degradare și fisurare a zidurilor bisericii. Știm doar din imagini mai vechi că deasupra ușii de la intrarea în pridvor era pictată icoana hramului, Sfânta Treime,

²² Dr. C.S. Nicolăescu-Plopșor, *op.cit.*, p. 176.

²³ N. Iorga, „Un document despre schitul oltean Bodești”, în „Revista Istorică”, II (1916), Nr. 1. București, 1916, p. 18.

²⁴ Frații Tunusli, *Istoria politică și geografică a Țării Românești de la cea mai veche a sa întemeiere până la anul 1774*, trad. de George Sion, București, 1863, p. 175.
<http://www.cimec.ro> / <http://www.muzeuvaslui.ro>

având în partea dreaptă icoana Sfântului Mucenic Dimitrie, iar în partea stângă, pe Sfântul Mucenic Gheorghe.

Și, ca să încheiem acest scurt istoric tot cu o legendă, se cuvine să amintim că la biserica de la schitul Bodești putem auzi și astăzi dangătul lin al clopotului acestei biserici, care a bătut neîncetat de la 1732 și până astăzi. Are o înălțime de 49 cm și un diametru de 51 cm și pe el se poate citi următoarea inscripție: „Acest clopot l-au cumpărat Parthenie egumenul, la biserica de piatră ot Bodești, întru cinstea și lauda Hramului Sfintei Troiții, la anul 7240 avgust 8. Opus Ioannes Andreus de Castellis”, adică „Lucrarea lui Ioan Andreus de Castellis”

Se pune întrebarea: cum a rezistat acest clopot de-a lungul veacurilor? Legenda ne dă un răspuns, care poate fi adevărat. Datorită faptului că albia râului Otăsău este la aproape o sută de metri de biserică. Râul are un debit constant, nu seacă niciodată. În vremuri de restriște, de năvăliri barbare, era deviată albia râului. Oamenii săpau o groapă, coborau clopotul și-l îngropau, apoi dădeau râului cursul obișnuit. Nimeni nu bănuia că sub apele unui râu se ascund comori. O tehnică cunoscută a poporului român în vremurile grele ale istoriei sale. Și dacă apa trece și pietrele rămân, tocmai încărcătura istorică a acestor pietre ne obligă la descifrarea lor, pentru a ne regăsi încă o dată identitatea istorică.

Bibliografie

- 1) Alessandrescu, C.A., *Dicționar geografic al județului Vâlcea*, Tip. și fonderia de litere Thoma Basilescu, București, 1893.
- 2) Bălan, Constantin, *Inscripții medievale din epoca modernă a României. Județul istoric Vâlcea (sec. XIV-1848)*, Editura Academiei Române, București, 2005.
- 3) Bobocă-Mecu, Maria, *Bărbățești, cuibul șoimilor*, Editura Curtea Veche, București, 2001.
- 4) Bulat, Prof. T. G., *Metocuri mănăstirești în Craiova și importanța lor bisericească și socială*, în volumul „Din istoria Arhiepiscopiei Craiovei și a Municipiului Craiova”, Editura Mitropoliei Olteniei, Craiova, 1975.
- 5) Dobrescu, Nicolae, *Istoria Bisericii Române din Oltenia în timpul ocupațiunii austriace (1716-1739)*, Editura Academiei Române, București, 1906.
- 6) Docsănescu, Nicolae, *Valea Voevozilor*, Editura Albatros, București, 1981.
- 7) *Documenta Romaniae Historica. B. Țara Românească*, volumul IV (1536-1550), volum întocmit de Damaschin Mioc, Editura Academiei Române, București, 1981, documentul 18, p. 22-24.
- 8) Georgescu, Prof. Vasile, *Comuna Bărbățești – Vâlcea. Studiu monografic*, Bodești, 1998.
- 9) Iorga, Nicolae, *Hârtii din arhiva mănăstirii Hurezului*, București, 1907.
- 10) Idem, „Un document despre schitul oltean Bodești”, în „Revista Istorică”, II (1916), Nr. 1, București, 1916.
- 11) Lecca, Octav-George, *Familiile Boerești Române. Istorie și genealogie*, București, 1899.
- 12) *Marele dicționar geografic al României*, coordonatori: George Ioan Lahovari, C.I. Brătianu, G. Tocilescu, Volumul I, București, 1898.

13) Mănescu – Hurezi, Pr. Constantin, *Episcopul Climent, ctitor al bisericii Drăgănești din satul Bodești, județul Vâlcea*, în „Lumina Lumii”, publicație a Fundației Culturale „Sf. Antim Ivireanul”, Anul XV-XVI, Rm. Vâlcea, 2007, Nr. 15-16, p. 91-102.

14) Mironescu, Athanasie, *Sfânta Episcopie a Eparhiei Râmnicului Noul Severin în trecut și acum*, Tipografia „Gutenberg”, București, 1906.

15) Nicolăescu – Plopșor, Dr. C.S., *Schitul Bodești – Vâlcea*, în revista „Oltenia” (Documente, cercetări, culegeri), Cartea I, Nr. 11, Craiova, 1940.

16) Popescu-Cilieni, Preotul I., *Biserici, târguri și sate din județul Vâlcea*, Editura Ramuri, Craiova, 1941.

17) Răuțu, Meletie, *Monografia eclesiastică a județului Vâlcea*, Râmnicu Vâlcea, 1908.

18) Șerbănescu, Pr. Niculae, „*Episcopii Râmnicului*”, în „Mitropolia Olteniei”, XVI (1964), nr. 3-4, p. 193-194.

19) Theodorescu, Răzvan, *Episcopi și ctitori în Vâlcea secolului al XVIII-lea*, Editura Patrimoniul, Râmnicu Vâlcea, 2009.

20) Tunusli, Frații, *Istoria politică și geografică a Terei Românești de la cea mai veche a sa întemeiere până la anul 1774*, trad. De George Sion, București, 1863.